

“Ndzi tala ku kongomisiwa eka xifaniso xa vanhwanyana va khume, va ntlhanu va vona a va tlharihile, kutani va ntlhanu a va ri swiphukuphuku. Xifaniso lexi xi hetisekile naswona xi ta

hetiseka hi ku helela ka rito rin'wana ni rin'wana, hikuva xi ni ku tirha ko hlawuleka eka nkarhi lowu, naswona, ku fana ni rungula ra ntsumi ya vunharhu, xi hetisekile naswona xi ta ya emahlweni xi va ntiyiso wa nkarhi wa sweswi ku fikela eku pfaleni ka nkarhi.” Review and Herald, August 19, 1890.

Abakobwa b'abapfapfa bakanguka bakamenya yuko ata mavuta bafise ni Abalawodikiya.

“État ya Kelsia yina me monisama na bangonda ya buzoba, kele mpi yina bo ke tubaka bonso ezaleli ya Laodicée.” Review and Herald, 19 août 1890.

لڳه ل، نوارد ناشين ايفلئداليف اسئلك كهو اهوره هك، ناكهكاپتسده یریژ یناکهواگنح
نین دوهی مالهب، نب دوهی تاکده موهئ یشمگناب هك هی ادكهی اسئلك

Lola, nakumbwila ukutina abafuma mu sinagogi ya kwa Satana, abesosa ati baye Bayuda, kabili te bo, lelo babepa; lola, nkabacitisha ukwisa no kufukama pa mbele ya makasa yobe, no kusambilila ukuti nali mukutemwa. Ukusokolola 3:9.

Munyanya White avuga kuri uyu murongo mu gitabo cya mbere cyane cyasohotse nyuma y'icyo gutenguha gukomeye.

“Wĩ wĩciria atĩ arĩa marĩhooyaga mbere ya makinya ma andũ atheru, (Kũguũrũrio 3:9), nĩmakahonia mũthia-inĩ. Hapa no ngwendeka ndĩranĩre nawe; nĩgũkorwo Ngai nĩandĩonirie atĩ gĩthũngũ gĩkĩ kĩarĩ Aadvendisti a kwĩhoya, arĩa maaheire thutha, na ‘makĩĩhĩtie Mũriũ wa Ngai mara angĩ kũrĩ o ene, na makĩmũigua nĩ ta mũndũ wa kũconorwo mbere ya andũ othe.’ Nake rĩrĩa ‘ihinda rĩa kũgerio,’ rĩrĩa rĩrĩho rĩgĩũka, nĩguo kũonania ũhoro wa ma wa mũndũ o wothē, nĩmakamenya atĩ nĩmaragĩrĩrwo tene na tene; na makĩniinwo nĩ ruo rwa ngoro, nĩmakaingama makĩinamĩra mbere ya makinya ma andũ atheru.” Word to the Little Flock, 12.

Na Isaya kapita ya tano, kwa mara ya kwanza kunatajwa wimbo wa shamba la mizabibu, ambao Kristo baadaye aliutumia.

Hata sasa nitamwimbia mpendwa wangu wimbo wa mpenzi wangu kuhusu shamba lake la mizabibu. Mpendwa wangu alikuwa na shamba la mizabibu juu ya kilima chenye rutuba nyingi sana; akalizungushia boma, akayaondoa mawe yake, akalipanda mzabibu ulio bora kabisa, akajenga mnara katikati yake, tena akatengeneza ndani yake shinikizo la divai; naye akatazamia ya kwamba lingezaa zabibu, lakini likazaa zabibu-mwitu. Na sasa, enyi wenyeji wa Yerusalemu, nanyi watu wa Yuda, hukumuni, nawasihi, kati yangu na shamba langu la mizabibu. Ni nini zaidi ambacho kingeweza kutendwa kwa shamba langu la mizabibu nisichokifanya ndani yake? Mbona basi, nilipotazamia kwamba lingezaa zabibu, likazaa zabibu-mwitu? Isaya 5:1–4.

Iciumini, kaba cĩa Kĩhĩtĩo Gĩkũrũ kana cĩa Kĩhĩtĩo Gĩerũ, gĩmenyithia kanitha wa Ngai ta ũrĩa ũgĩkĩrĩrwo nĩ Ngai nĩ ũndũ wa kũrega kũruta maciaro marĩa wathondekĩtwo nĩguo ũmaciarie. Mũhunjinĩ wa Isaia gatano, mũthenyainĩ wa iciumini, irĩhĩro rĩa mũgũnda wa mũthabibũ nĩrĩmenyithio, na o hamwe na ũguo gũgĩthikĩrĩrwo kũinũkĩrĩria bendera kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe. Hatirĩ nganja mũgũnda wa mũthabibũ nĩguo bendera.

Noolanna, Oonjonihte niij akimelâki nîkaniiča niiya, naa niya kîsikêwin eyaayan kâ-isi-pimipahtahkik, naa kî-isi-pakitew ekwa; naa pîsimok didi-âstamihk, naa wîyawinîwa kî-pîkiskwâcik askîy ohci mîskanâsihk. Mîna oma kakike kâ-itahtamihk, namôya kî-kiwêwew otakimelâkisiwin, mîna ocîcîy kîsâkihcikâtêw êkwa. Mîna otâpwew maskotêwina nîtisânak ohci wâsâ, naa kî-nâtamâw nêhiyawak ka-asici kîkwaya askîy ohci; naa, êkosi, kika-pî-itohtêwak mistahi papâstêwina. Isaiah 5:25, 26.

Yesu napo baadaye aliimba ule wimbo kama mfano, hitimisho lake lilikuwa la uamuzi usio na shaka vivyo hivyo.

Bihîzin guh bidin vê meselê ya din: Mirovek xwediyê malê hebû ku rezeq çand, û li dora wê dorpêçek çêkir, û di nav de çepera şerabê koland, û bircek ava kir, û wê da destê rezvanan, û çû welatekî dûr. Û gava dema berê nêzik bû, xizmetkarên xwe şandin cem wan rezvanan, da ku berê wê bistînin. Lê rezvanan xizmetkarên wî girtin, yek lêdan, yek din kuştin, û yek din jî bi keviran stûn kirin. Dîsa xizmetkarên din, jî yên pêşîn bêtir, şandin; û wan jî bi wan re heman tişt kir. Lê di dawiyê de kurê xwe şand cem wan û got: Ew ê hurmeta kurê min bigirin. Lê gava rezvanan kur dît, di navbera xwe de gotin: Ev mîrasgir e; werin, em wî bikujin, û em mîrata wî bistînin. Û ew girtin, wî derxistin derveyî rezê, û kuştin. Îcar gava xwediyê rezê were, ew ê bi wan rezvanan re çi bike? Wan jê re gotin: Ew ê wan mirovên xerab bi awayekî hov û xedar tunebike, û rezê bide destê rezvanên din, yên ku di dema xwe de berê wê bidin wî. Îsa jî wan re got: Ma we qet di Nivîsaran de nexwendiyê, “Kevirê ku avakeran red kir, ew bû serê goşeyê; ev jî Xudan e, û di çavên me de ecêb e”? Ji ber vê yekê ez ji we re dibêjim, Padîşahiya Xwedê ji we were standin, û bide neteweyekê ku berê wê tîne. Û her kesê ku bikeve ser vê kefire, ew ê bişkê; lê li ser her kesê ku ew bikeve, ew ê wî bighurne bibûre tozê. Û gava serokên kahînan û Ferîsî meselên wî bihîstin, fam kirin ku ew li ser wan diaxivî. Metta 21:33–45.

Kanisa la Waadventista Wasabato wa Laodikia siyo bendera ile iliyoinuliwa. Shamba la mizabibu katika siku za mwisho ambalo limefananishwa kwa mfano na Israeli wa kale ni kanisa la Waadventista Wasabato wa Laodikia, lakini kutakuwapo taifa litakalozaa matunda yanayostahili kuwa malimbuko, nayo ndiyo yale mia moja arobaini na nne elfu.

Aba ni bo batanga bunya ná basi te; pamba te bazali ba-virgo. Aba nde balandaka Mwana-mpate epai nyonso akendaka. Aba basikolamaki longwa o kati ya bato, mpo bázala mbuma ya liboso mpo na Nzambe mpe mpo na Mwana-mpate. Emoniseli 14:4.

Ngwavo utando, bayakusetyenziswa nguMnininzi ukuzisa isivuno sokugqibela. Icawe yama-Adventist eSabatha yesiXhenxe yaseLawodikea sisidiliya esalilahla ilitye lembombo lesiseko samaxesha asixhenxe kaMoses. Ukususela kuloo ndawo kwaqhubeka ukuhla ngokulandelelana kungena ebumnyameni obukhulu ngakumbi nangakumbi. Utando luya kuba “yingcambu kaYese.” Ingcambu kaYese, okanye uDavide, imele eyona nyaniso yokugqibela uYesu awayinikelayo kumaYuda aphikisanayo embali Yakhe. Olu luphawu lomgaqo ka-Alfa no-Omega, abangawuqondiyo abalimi abangathembekanga bakwaSirayeli bamandulo nabangoku.

Na mu ithiku iu gukabaho mûri wa Jese, ûrîa ûgûtûûra ûrî mûrûthi wa andû; kûu ni kûrîa andû a mahûûri mangî marîthiaga: na kîhurûko gîake gîgaatuîka gîa riiri. Isaia 11:10.

Ndugu White na James White wanaonyesha wazi kwamba kufikia mwaka 1856 vuguvugu hilo lilikuwa limekuwa Laodikia; basi, ni lini yeye anaonyesha kwamba liliwahi kuukubali ujumbe kwa Walaodikia? Hakuwahi kufanya hivyo. Kosa letu la kwanza ni kuukubali madai kwamba kanisa la Waadventista Wasabato limekuwa kanisa la ushindi katika kipindi chote cha historia yake. Ukweli ni kinyume kabisa. Tukikubali msingi huo wa kwanza wenye makosa, macho yetu hufumbwa yasione ukweli wa kinabii unaofundisha vinginevyo. Kwa mfano, Ndugu White anatambulisha tena na tena kwamba historia ya Israeli ya kale halisi ni kielelezo cha uzoefu na historia ya Israeli ya kisasa ya kiroho. Mara nyingi anaporejelea Israeli ya kale kuwa mfano kwa Israeli ya kisasa, wakati huohuo hunukuu kauli ya kawaida ya mtume Paulo kuhusu ukweli huohuo.

Lelo zonsezi zinawagwera iwo monga zitsanzo; ndipo zinalembewa kuti zitichenjeze ife, amene mathero a dziko lapansi atifikira. 1 Akorinto 10:11.

موت اکهد ووش ئپ یتە ی ئ مد ی متخوپ ادەزای یتە ی ئ دل سل وەپ ی ئۆتس مە ی

Kandi, bana-beto, mono nazali kolinga te ete bozala na bozangi boyebi mpo na likambo oyo: batata na biso nyonso bazalaki na nse ya lipata, mpe nyonso bakatisaki mbu; mpe nyonso bazwaki batisimo epai ya Mose kati na lipata mpe kati na mbu; mpe nyonso baliaki bilei moko ya molimo; mpe nyonso bamelaki masanga moko ya molimo; mpo bazalaki komela na Libanga ya molimo oyo ezalaki kolanda bango; mpe Libanga yango ezalaki Klisto. Kasi Nzambe asepelaki na mingi na bango te; mpo bakweyisamaki kati na esobe. Nzokande makambo yango ekómaki bandakisa mpo na biso, mpo ete tozala na mposa ya biloko mabe te, ndenge bango mpe bazalaki na mposa na yango. Bozala mpe te basambeli ya bikeko, lokola basusu na bango bazalaki; lokola ekomami ete: Bato bafandaki mpo na kolia mpe komela, mpe batelemaki mpo na kosakana. Tika mpe te ete tosala pite, lokola basusu na bango bazalaki, mpe mokolo moko bato nkóto tuku mibale na misato bakweyaki. Tóbongisa mpe te Klisto komekama, lokola basusu na bango mpe bamekaki ye, mpe babebisamaki na banyoka. Bomimaima mpe te, lokola basusu na bango mpe bamimaimaki, mpe mobebisi abebisaki bango. 1 Bakorinti 10:1–10.

Paulo na Ndumbu ya nkento White kabedosaka te Isalaele ya kala bonso ndakisa ya bato ya elonga mpe ya bosembo. Ezali kutu ndenge mosusu mpenza. Paulo asukisaka molongo ya makanisi ya baversi zomi ya liboso na versi ya zomi na moko, mpe na nsima, na versi oyo elandi, alobaka liteya oyo lisolo ya Isalaele ya kala esengeli komema epai ya baoyo bakomona.

Nansyo uyo akeba nti ayimiridde, yeekuumenga aleme okugwa. 1 Abakkolinso 10:12.

Israeli ya kale yatoa mfano wa watu walioitwa na Mungu, wakaongozwa na Mungu, wakayatimiz-a unabii za Mungu, na wakaasi dhidi ya Mungu katika kila hatua ya njia, na hatimaye wakamsulubisha Muumba wa mbingu na nchi! Waadventista hawana shida kukiri mambo haya kuhusu Israeli ya kale, lakini ni mara chache sana huruhusu onyo lililokusudiwa kupenya upofu wao wa Laodikia. Huenda wakanukuu vifungu ambavyo ndani yake Sister White hulitambulisha kanisa kuwa mboni ya jicho la Mungu, nalo ndilo, lakini upendo wa Mungu kwa watu Wake hauifunikii hali yao halisi kwa joho. Wale anaowapenda huwakemea na kuwaadibu. Kwa kadiri kanisa la Mungu lilivyo mboni ya jicho la Mungu, Yesu alifupisha kwa uwazi sana uhusiano Wake

na mboni hiyo, mboni Yake.

Ee Yerusalemu, Yerusalemu, eng'eeti abahanuzi kandi ojuguta amabaale abo abaatumibwa gy'oli; emirundi emeka gye nnandyagadde okukunjaanya abaana bo awamu, ng'enkoko bw'ekunjaanya obwana bwayo wansi w'ebiwaawaatiro byayo, naye mmwe ne mutaagala! Laba, ennyumba yammwe esigiddwa gye muli nga njereere: era mazima mbagamba nti, temulindaba nate, okutuusa ekiseera lwe kirituuka lwe muligamba nti, Aweereddwa omukisa oyo ajja mu linnya lya Mukama. Luka 13:34, 35.

Ibibazo bikwiriye kubazwa ni ibi ngo: “Mbese koko Yesu yerekana iherezo akarikoresha nk'ishusho y'itangiriro? Mbese Isirayeli ya kera koko ni ishusho ya Isirayeli ya none?” Ikibazo Isirayeli ya kera yagize mu mateka yayo yose ni uko yizeraga ko umurage wayo uhamya ko ari ubwoko bw'Imana, bityo ko itashoboraga kuba ikindi icyo ari cyo cyose uretse kuba ubwoko bw'Imana. Ni cyo cyatumye, mu gihe cya Yeremiya, biyemerera ko ari urusengero rw'Uwiteka.

ئومل و متس موب نادزه ی ئلام ی مزاورد مل :ئیتوو ،تاه هی ای مری ئوب موب نادزه ی نهی ال مل مک هی مشو وهی
ینتس رهپ ئوب موب وژ هن ئد موب ازاورد و مل ی نه او هی ،ادوهی وومه هی :ئالب و نه هی گار هی مشو مهی
:تئومرهفد اوئی ،لئی ارس یئی یادوخ ،ناکس اپوس ی نادزه ی .نرگب نادزه ی هی مشو مل ئوگ ،نادزه ی
ئج متش ی ن ادهن ئوش مل مکب او من اوتد نم او هی ،نمکب کچ ناتئوخ ی ناکر اندرک و ناتن اکاگئیر
ی اگتس رهپ ،نادزه ی ی اگتس رهپ ،نادزه ی ی اگتس رهپ :ئلام و نتس موبم ئورد هی مشو موب تشپ .نب
7:1-4. ءای مری .ن نه ام هی ،نادزه ی

Kusi kukajilisha oku kundi nikwo kwashindikwa nende Yohana Omubatisi.

Na wakabatizwa naye katika Yordani, huku wakiziungama dhambi zao. Lakini alipoona wengi wa Mafarisayo na Masadukayo wakija kwenye ubatizo wake, akawaambia, Enyi uzao wa nyoka, ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu inayokuja? Zaeni basi matunda yapatanayo na toba; wala msidhani kusema mioyoni mwenu, Tunaye Ibrahimu kuwa baba yetu; kwa maana nawaambia ya kwamba Mungu aweza katika mawe haya kumwinulia Ibrahimu watoto. Na hata sasa shoka limekwisha kuwekwa penye mizizi ya miti; basi kila mti usiozaa matunda mema hukatwa na kutupwa motoni. Mathayo 3:6–10.

Ukwumva kugoranye nk'uko muri Adventizimu gushushanywa n'imvugo ngo “Urusengero rw'Uwiteka ni twe,” kandi ko turi “urubyaro” rwa Aburahamu rwo mu buryo bw'umwuka, ni ko kugaragarira cyane kw'ubuhumyi bwa Lawodikiya.

“Nzambi watuma bantumwa sambu na kuzabisa bantu Bandi mambu mafueti kuvanda mpe kusala sambu na kutumama na minkanu Miandi ya lunungu; minkanu yina, kana muntu meyisala, buna yandi mpi ta zinga mu yawu. Beto fueti kuzola Nzambi kuluta nyonso, kukonda kuzinga na bazambi bankaka na ntuala na Yandi; mpi beto fueti kuzola mukwetu bonso mutindu beto meyizolaka beto mosi, kusadilaka yandi yina beto zolaka ti yandi kusadila beto.”

“Kalung kekere kan sošo ninu ofin mimọ Ọlọrun kò gbọdọ jẹ ohun tí a fiyàjẹ sí tàbí tí a ẹe láibòwọ fún. Àwọn tí ń rú ‘Báyíí ni Oluwa wí,’ dúró lábẹ àsíá ọba ikùnkùn, nínú ìṣòtẹ sí Èlédàá wọn àti Olùdàndẹ wọn. Wọn ń gba àwọn ilẹ́rí tí a fí fún àwọn olùgbọ̀ràn, wọn ń wí pé, Tẹ́npìlì Oluwa, tẹ́npìlì Oluwa ni àwa, nígbà tí wọn ń bu Ọlọrun láiyẹ nípa fífí iwà rè hàn ní ọ̀nà àṣìṣe,

nípa síṣe gan-an àwọn ohun tí Ó ti sọ fún wọn pé kí wọn má ṣe. Wọn n gbé iwọn kan kalẹ tí Olórún kò fi fún wọn. Àpẹrẹ wọn n ṣitànje, ipa wọn sì n bàjẹ. Wọn kì í ṣe imọlẹ̀ nínú ayé, nítorí wọn kò tẹlẹ̀ àwọn ilàna òdodo.”

“Abantu ntibashobora kugaragaza ubuhemu buruta ubundi ku Mana nko kwirengagiza umucyo iboherereza. Abakora batyo bayobya abatamenye, kuko bashyiraho ibimenyetso by’inzira by’ibinyoma. Bahora bagoreka amahame atanduye....”

“Li gorî Nivîsara Pîroz de, bi eşkere tê gotin ku çima wêranî ser neteweya Cihû hat. Ronahiyek mezin, bereketên dewlemend, û serkeftinek ecêb hebû. Lê ew ji bo ewleya ku ji wan re hatibû spartin, bêvêfal derketin. Wan rezbaxçeya Xudan bi sadetî neparast, an jî berhemên wê ji wî re neanîn. Wisa kirin mîna ku tu Xwedê tune be, û ji ber vê yekê felaket ser wan hat.” Manuscript Releases, volume 14, 343–345.

Israeli i mudi ciyèye ní ká bóne kùsunṣunṣe keláma ó lógò lá, i bená waati bæe yé A yé mógow sùgandiyánenw yé. A ka juguya dọ fan na, i ka dālen don fana ní ká bóne ó yé A yé mógow sùgandiyánenw yé, ó dé la A bená i bònnya, báawo i yé A bònnya té. Kànya fẹ, i tun yé A yé mógow sùgandiyánenw yé fò kà A yé i bila furumuso-cẹ siri lá; nka i ma ke jàmanaw yé síra lá Ala yé min b’a lafin ka i yé. Mógow sùgandiyánenw tereya té soro i yere tàmaseben na ní i b’a miri ko i yé jòn yé. Israeli kòròba yé Seventh-day Adventist eglizi yé misàlen kunba yé, nka ní dālen galánni tógolen min tá kelen yé ko i dé be dúniya laban na ke mógow keme naani tan ní naani yé, wáati ó la Laodicea furakeli tẹge bora kene la, i n’a fọ Israeli kòròba tá yé. Adventism be dālen don ka kalan fana ko i dé yé Ala yé mógow tōlenw yé dúniya laban na, báawo sèben kerēkerēnenw be yen minw be ó tá masānmasān.

Mchana mwe tuikie mwisho wa muda wa rehema, ndivyo ujumbe kwa watu wa Laodikia unavyopaswa kuwa mzito zaidi na wa moja kwa moja. Ikiwa msingi huo wa uongo hautawekwa kando kwa ajili ya ukweli, basi mifano ya Haruni, Yeroboamu, na 1863 itafichwa chini ya vazi la mapokeo na desturi. Tuko karibu mno na mwisho wa muda wa rehema kuendelea kujificha tena chini ya vazi hilo.

Na hili ndilo hukumu: ya kwamba nuru imekuja ulimwenguni, na watu walipenda giza kuliko nuru, kwa sababu matendo yao yalikuwa maovu. Kwa maana kila atendaye maovu huichukia nuru, wala haji kwenye nuru, ili matendo yake yasije yakakemewa. Yohana 3:19, 20.

Adventismi katikaasiat pillugit oqaluttuarisaanera Guutip oqaaqqissaarummik Oqaasiani malinnaavigineqarsimavoq. Tamanna siulittuutikkut piviusuusuuvog. Tamatumunnga uppersaarsaat siulleq tassaavoq Israelitoqqat. Israelitoqqat oqaluttuarisaanerata tassaavoq ingerlaavartumik annertusiartuinnartumillu ataasiarsuarnermik oqaluttuaq, taamaattorli Biibili aammalu Siulittuutip Anersaava ilinniartitsipput Israelitoqqat Israelimut nutaamut assersuutaasut. Naak tamanna aliasunnartigigaluartoq, massakkulli piffissami matumani sallusuissut tamanna paasilluarneqarnissaa aatsaat taama pingaaruteqartigisimanngilaq. Jiisusip Kristusip Saqqummersitaaneratigut ammarneqartoq tassaavoq Adventismi oqaluttuarisaanerata, soorlu protestantit nassuaataata oqaluttuarisaanera, republikkenip nassuaataata oqaluttuarisaaneranut ingerlaqatigiissuunera. Nassuit marluk taakku tamarmik imminnut aappaanik uppersaasuupput,

aammalu uppnarsaatitta aappaanik ataatsimik eqqortumik takunninnissamik itigartitsineq, uppnarsaatip aappaa ilisarineqarnissaanik ataatsikkut akornusersuivoq.

Mihumba ya Aaroni, Yeroboamu na 1863 yatambulisha mwanzo wa Israeli wa kiroho wa kisasa, na kwa kufanya hivyo pia yatambulisha mwanzo wa pembe ya Kirepublican. Ujumbe wa malaika wa tatu ni onyo dhidi ya kuipokea alama ya mnyama. Ni Marekani ambayo kwanza hupitisha sheria ya Jumapili kisha hulazimisha ulimwengu wote kufanya vivyo hivyo.

“Mahanga a ku’u mahanga maendeho go kuholya u henu wa United States. Nong ku genda mbere, no muthenya ucio wa magondu ugakinyira andu betu ku ng’ongo ciothe cia thĩ.”
Testimonies, volume 6, 395.

Pêxemberîtiyên rastî yên ku bi qeyrana yasa Rojê ve girêdayî ne, nikarin ji xebata Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê were cudakirin. Heywana erdê ya ku di Vahiyê sizdehan de tê gotin, padîşahiya şeşemîn a pêxemberiya Kitêba Pîroz e, ku li gorî Îşaya bîst û sê ji bo heftê salên pêxemberî hukum dike. Ew heywana erdê ye ku du qirn hene. Rastiyên ku bi têkiliya di navbera wan du qirnan de ve girêdayî ne, niha tên vekirin, lê tenê ji wan re ku hildibijêrin ku fêmbikin ku Îsa vekirina Vahiyê ya Îsa Mesîh bi bikaranîna destpêka tiştêkî ji bo nîşandanîna dawîya tiştêkî pêktîne.

Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê di sala 1798-an de wekî şeşemîn padîşahiye ya pêxemberiya Kitêba Pîroz dest pê kir, û di şêst û pênc salên piştî wê de, ew du qijkên ku diviyabû di dîrokê de bi hev re derbasibin, di nav çarçoveyekê de hatin danîn ku dikaribû were nasîn, lê tenê ji aliyê wan kesan ve ku amade ne bibînin. Şêst û pênc salên ku di Ishaîa beşa heftan de hatine xuyang kirin, di 742 BC de dest pê kirin û di 677 BC de bi dawî bûn. Ji 1798-an heta 1863-an ew sal dubare bûn. Ew şêst û pênc sal pêvajoyek krîzê di her du qijikan de nas dîkin.

1863-ngi, Isaya makumi abili na butatu-mwo eby’obunabbi eby’“omukama omu” ebyasooka byali bimaliriziddwa, kandi mu kukola ekyyo ne bishyaho obubonero bw’obunabbi obw’ekiseera eky’enkomerero eky’“ebiro eby’omukama omu.” Enkomerero y’ensanvu ey’akabonero ya Isaya makumi abili na butatu eragibwa emyaka nkaaga n’etaanu egyasooka. Okuva 1863 okutuuka ku kiseera eky’enkomerero mu 1989, n’ekiseera ky’Ekkansa ya Abadiventi ya Lawodikiya, ekyatandikira ku mukono gw’Abamireeri kandi ne kiggwa ku mukono gw’abantu kikumi mu ana mu bana. Kugira tubashe kwetegereza ekiseera eky’enkomerero, tusaanidde kubanza kwetegereza ekiseera eky’entandikwa. Obuadiventi tibusobola kukikola, kubanga entandikwa yaabwo emanyiddwa olw’okugaana ekirayiro kya Musa, ekiraga emyaka nkaaga n’etaanu egyo gyennyini, egikiikirira entandikwa n’enkomerero byombi eby’Obuadiventi n’Amerika.

Emumaakaangano, era eno ni nsonga ya maani nnyo, ekiwandiiko kino kigezezzaako okuteekawo ensonga emu ey’obunnabbi kati esumululwa Empologoma ey’omu kika kya Yuda. Ensonga eno eri nti bw’oba nga toyagala kukkiriza nti Ekkansa ya Abadiventi b’Olunaku olw’Omusanvu bulijjo ebadde mu mbeera ey’e Laodikiya, olwo mu butuufu bw’ensonga tosobola kugabanya bulungi ebyafaayo by’Obwadiventi; era nga tosobola kugabanya bulungi ebyafaayo by’Obwadiventi, tosobola kutuufu kulaga ejjembe lya Republicanism.

Ikiwa, baada ya kuyaepuka machafu ya ulimwengu kwa njia ya kumjua Bwana na Mwokozi Yesu Kristo, wanaswa humo tena na kushindwa, mwisho wao wa baadaye huwa mbaya zaidi kuliko mwanzo. Kwa maana ingekuwa afadhali kwao wasingijua njia ya haki, kuliko, baada ya kujua, kuiacha amri takatifu waliyopewa. Lakini imewapata sawasawa na ile methali ya kweli: Mbwa amerudia matapiko yake mwenyewe tena; na nguruwe aliyekwisha kuoshwa amerudi kugaaga matopeni. 2 Petro 2:20–22.